

Příloha č. 2 Opatření děkana č. 281/2025 Návrhy rámcových témat disertačních prací DSP EaM

prof. PhDr. Miloslav Lapka, CSc.

Sociálně- ekonomické souvislosti a etické otázky bioekonomiky z hlediska konceptu udržitelnosti

Kritický pohled na bioekonomiku jako na vědecký koncept odpovídající na globální problémy jak jsou deklarovány např. v 17 cílech udržitelného rozvoje. Kritický pohled na sociálně-ekonomické důsledky a etické problémy spojené s reálným fungováním bioekonomiky z pohledu vybraných regionálních a státních institucí.

Toto téma se úmyslně vyhýbá dalšímu rozvíjení tradičního ekonomického diskurzu udržitelnosti (sustainable development - SD) ve známých třech pilířích ekonomickém, sociálním a environmentálním a místo toho se zaměřuje na kritické zhodnocení diskurzu ve smyslu bioekonomiky jako univerzálního nástroje pro další ekonomický a sociální rozvoj. Potřeba regulace pro bioekonomiku.

Podle svého zaměření se v analytické části student zaměří na jemu blízký region nebo stát. V syntéze se pokusí o kritické zhodnocení ekonomických sociálních a etických limitů rozvoje bioekonomiky a přinést vědecky podložený pohled na tento problém spojený s energií, zeleným údělem a moha dalšími aktuálními tématy Evropy.

European Green Deal – ambice a ústupky z hlediska vybraných podniků a institucí

European Green Deal – inspirace v historickém vývoji ekonomie a zároveň ambiciózní formulace cílů. Evropa jako první CO2 neutrální kontinent do roku 2050.

Kritický pohled vybraných podniků a institucí na EGD z hlediska ekonomického, sociálního a environmentálního. Výzkumná metoda bude smíšená s primárně kvantitativním výzkumem. V čem je EGD inovací pro zákazníka, management a nastavení nastavením strategií?

Návrhy na komunikační strategii o GD.

doc. PaedDr. Martin Magdin, Ph.D.

Ekonomické aspekty dopadu aplikování prvků umělé inteligence na obsahový marketing sociálních sítí

Současný stav online marketingu se výrazně změnil s nástupem umělé inteligence a jejím postupným zavedením do téměř každé oblasti našeho života. V rámci prodeje produktů již klasické formy oslovování klientů od nabízení zboží, jeho vyhledávání a zvýrazňování před jinými produkty nestačí a proto se zdá, že prvky umělé inteligence by mohly být novým impulsem v obsahovém marketingu. Hlavním cílem disertační práce bude analyzovat, jakým způsobem prvky AI (např. generativní modely) ovlivňují efektivitu marketingových strategií, náklady na jejich realizaci a návratnost investic (ROI). Dizertační práce se z empirického hlediska bude zabývat zkoumáním ekonomických dopadů implementace umělé inteligence (AI) na obsahový marketing na sociálních sítích. Student se soustředí na využívání matematicko-statistických metod a AI rozhodovacích metod, tak aby vyhodnotil potenciální přínos pro organizace a nastavil systém monitoringu a hodnocení klíčových ukazatelů jejich výkonosti.

doc. Ing. Jaroslav Vrchota, Ph.D.

Age management ve veřejné správě a obraně

Age management je relativně novou disciplínou z oboru řízení lidských zdrojů. Její vznik je možné datovat do 80. let 20. století, kdy na něj byl kladen největší důraz ve Finsku. Příčinou vzniku age managementu byla reakce na problém stárnoucí populace, a tudíž i pracovní síly (Ilmarinen, 2019). V současné době pak můžeme hovořit o globálním problému (Procházková et al., 2022), který z tohoto

trendu vyplývá, a proto ani Česká republika není výjimkou. V roce 2050 bude podle prognóz v České republice 29,5 % populace tvořeno seniory ve věku nad 65 let (Český statistický úřad, 2024). Zaměstnavatelé tak čelí výzvě, jak problém stárnoucí pracovní síly vyřešit. Cílem této disertační práce by měla být charakteristika a zhodnocení toho, jak age management ovlivňuje pracovní prostředí v odvětví CZ-NACE O (veřejné správě a obraně). Zároveň bude zjištěno, jaké nové přístupy by měl tento sektor zvolit tak, aby vyhovovaly potřebám všech pracovníků z jednotlivých generací. Očekává se, zde již prokazatelný kontakt studentky na širokou základnu respondentů spadajících do CZ-NACE O.

Implementace agilních metodik v tradičních a inovativních odvětvích.

Agilní management je komplexní metodou řízení projektů pro společnosti, které chtějí reagovat na rychlé změny a zajistit si konkurenční výhodu. Tento přístup je flexibilní a zaměřuje se na průběžné přizpůsobování se novým požadavkům, což je v rychle se měnících sektorech, jako je IT, marketing nebo vývoj produktů, klíčové. Cílem práce by mělo být definovat efektivitu agilních metodik v různých odvětvích. Student by měl zkoumat, jak agilní metodiky fungují v odlišných odvětvích. Cíl by měl být naplněn prostřednictvím využití kombinace kvantitativních a kvalitativních dat z vybraných odvětví, tak aby bylo možné provést adekvátní analýzy. Úspěšnost zavedení agilních metod závisí často na manažerovi, typu společnosti a konkrétním odvětví. Pomaleji reagující sektory, jako jsou například stavebnictví či bankovníctví, mohou být v mnoha případech náročnější výzvou pro agilní management, avšak i v těchto sektorech lze, za využití kombinací různých metodik, jako jsou Scrum, Kanban nebo Lean, které umožňují projektovému manažerovi přizpůsobit procesy potřebám projektu a optimalizovat týmovou spolupráci, dosáhnout více než uspokojivých výsledků. Díky této rozmanitosti metodik má agilní projektový management potenciál nejen zlepšit ekonomickou efektivitu a funkcionalitu projektů, ale také podporovat projektové manažery v efektivnějším řízení času, zdrojů a komunikace v rámci týmu. Přínosem práce se očekává rozšíření poznatků o aplikaci agilních metodik, identifikace klíčových faktorů úspěchu pro agilní metodiky dle odvětví a návrhy konkrétních kroků pro projektové manažery z pohledu sektoru, ve kterém působí.

Přístup podniků k ESG

V problematice společenské odpovědnosti firem (CSR) se v poslední době dostal do popředí také termín ESG (environment, society and governance). Zatímco CSR činí podniky odpovědnými za své aktivity kvalitativním způsobem, ESG podnikům pomáhá tyto aktivity především měřit nebo alespoň kvantifikovat. Výchozím prvkem pro oba tyto směry je teorie Johna Elkingtona (1994) zaměřená na tři pilíře společenské odpovědnosti (TBL), přičemž pojednává o těchto třech oblastech (3P): profit (zisk), people (lidé) a planet (planeta). Těmto oblastem poté přiřazuje ekonomickou, sociální a environmentální odpovědnost a jakákoliv společnost, která chce své podnikání nazývat udržitelným, by se měla o tyto 3P starat. Cílem práce by měla být charakteristika a zhodnocení aktuálních trendů v oblasti ESG, CSR a udržitelnosti spolu se zhodnocením aktivit u vybraných společností. Předmětem praktické části by měl být rozbor jednotlivých strategií spojených s ESG a jejich vyhodnocením. Pro sběr dat by měla být využita kombinace kvantitativní dat z podniků, rozšířená o veřejně dostupné ESG reporty a kvalitativní data z rozhovorů s manažery firem odpovědnými za ESG strategie. Data budou analyzována pomocí statistických metod která umožní porovnání úrovně implementace a dalších charakteristik ESG s dalšími faktory ovlivňujícími podnik.

prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc.

Regulace a její mezery v oblasti převodních cen: Analýza dopadů na státní příjmy a daňovou transparentnost podniků

Cílem disertační práce je analyzovat současnou regulaci převodních cen v České republice a identifikovat mezery, které podniky využívají k optimalizaci svých daňových závazků prostřednictvím

transakcí mezi spřízněnými osobami. Práce zkoumá dopady nedostatečné regulace převodních cen na státní příjmy, zejména na výběr korporátních daní, a hodnotí, jak tyto praktiky ovlivňují daňovou transparentnost a spravedlnost daňového systému. Dále se zabývá důsledky pro účetní transparentnost a celkový ekonomický dopad na trh. Komparativní analýza zahrnuje příklady z jiných zemí s přísnější regulací převodních cen, což umožňuje identifikovat osvědčené postupy a oblasti pro zlepšení. Na základě zjištění jsou navrženy reformy a doporučení pro posílení současného právního rámce, včetně implementace účinnějších regulačních opatření a kontrolních mechanismů s cílem minimalizovat daňové úniky a zvýšit efektivitu daňového systému.

Vliv energetické krize (2021-2023) na rozhodování podniků v oblasti zavádění obnovitelných energetických zdrojů

Časy levných energií jsou nenávratně pryč, dostupnost energií již nikdy nebude (pokud nenastane nějaký nyní nepředpokládaný a mimořádný technologický skok) bezproblémová. Cílem doktorské disertační práce je analýza a syntéza dopadů v zavádění obnovitelných energetických zdrojů a také případně recyklaci a využití druhotných surovin. Zatímco v minulosti byla otázka energií mnohdy pouze problematikou napojení na síť a dosažení přiměřené ceny (volba tarifu, který nebude znevýhodňovat ve vztahu ke konkurenci), současnost přináší před podniky novou výzvu: Vlastní energetické zdroje mohou při stávajících cenách energií znamenat významnou konkurenční výhodu oproti ostatním producentům, naopak odkázání pouze na dodávky z jiných zdrojů může přinést významnou nevýhodu. Podniky jsou tedy stavěny před nové rozhodovací procesy (investovat nebo neinvestovat, jak využít dotační a jiné možnosti, jak zvládnout správní řízení a další problematiku situace a mnohé další). V závěru práce pak budou navrženy pro podniky postupy, jak nejefektivněji reagovat na změny za strany státu.

Cirkulární a lineární řetězce z pohledu nových krizí

Současná ekonomika je postavena na lineárním principu, který je založen na předpokladu „vezmi – vyrob – vyhod“. Vzhledem ke stále se zvyšujícímu tempu spotřeby tak dochází k nárůstu negativních dopadů na životní prostředí. Lineární ekonomiku lze přirovnat k plynoucí řece, která pomocí různých postupů a kroků s přidanou hodnotou postupně mění přírodní zdroje na základní materiály a produkty. Okamžikem prodeje přechází veškerá odpovědnost na vlastníka, který je následně odpovědný za to, jestli bude zboží opět používáno, recyklováno nebo se přemění na odpad a bude vyhozeno. Lineární ekonomika je materiálně a energeticky náročná, spoléhá se na úspory z rozsahu a obvykle zakládá na komplexních a mezinárodních dodavatelských řetězcích. Lineární přístup, který z podstaty tohoto přístupu nemůže fungovat dlouhodobě. A proto je v současné době představováno mnoho návrhů a konceptů, které by měly nahradit lineární ekonomiku. Jedním z takových konceptů je právě Cirkulární ekonomika. Základem tohoto konceptu je implementace fungujícího cyklického systému živých organismů do globální ekonomiky. Podstatou cirkulární ekonomiky je oddělení hospodářského růstu od potřeby těžit nové vzácné materiály a znamená změnu společenského paradigmatu. Práce musí reagovat na nový vývoj a dopady posledních let na problematiku cirkulární ekonomiky. Roky 2020 až 2023 jsou obdobím velmi turbulentním a vyznačují se změnami podmínek, které jsou však tak hluboké a důrazné, že téměř nepřetržitě dochází ke změnám systémovým. Jedná se především o zásadní vliv krize energetické, vysokou míru inflace a dále pak o vliv probíhající války na Ukrajině. Vzniká zde zcela zásadní otázka, na kterou by měla práce odpovědět, a to zda právě tyto nové fenomény budou implementaci principů cirkularitu akcelarovat nebo naopak brzdit.

Umělá inteligence v kontextu výkonnosti firem

Umělá inteligence je dnes významný fenoménem, který vzbuzuje velká očekávání, ale vyvolává i velké obavy. Cílem práce je nejen analyzovat konkrétní případy využití umělé inteligence (AI z ang. Artificial Intelligence) v praxi. Snahou bude nejen prokázat vlivu AI na výkonnost podniku, ale také přiblížit

problematiku implementace AI v širším kontextu, a to, jaký dopad má implementace AI na firmu, business model, ale také zaměstnance, společně s polemikou nad etickými otázkami, které ke stále častějšímu využívání AI bezpochyby patří. Nedílnou součástí bude i mapování přístupu měření vlivu AI, protože firmy musí abstrahovat od mnoha dalších vlivů nesouvisejícími s AI. V empirické části je záměrem především oslovit klíčové reprezentanty české startupové scény, kteří poskytují AI řešení například v oblastech e-commerce, logistiky, zdravotnictví, bankovníctví, nebo v automobilovém průmyslu. Společně s polemikou nad etickými otázkami, které ke stále častějšímu využívání AI bezpochyby patří.

prof. Ing. Martin Macháček, Ph.D. et Ph.D.

Cyklické chování firem a odvětví v post-tranzitivních ekonomikách

Disertace bude vycházet ze současné teorie a empirie hospodářského cyklu, a výzkum bude zaměřen na cyklické chování a citlivost firem o různých charakteristikách (např. velikost, stáří, složení managementu), včetně působení v rozdílných odvětvích vybraných post-tranzitivních ekonomik. Metodicky se bude práce opírat zejména o korelační a regresní analýzu.

prof. Ing. Pavol Kita, PhD.

Strategie plánování sortimentu v městských maloobchodech s potravinami

Maloobchodníci na trhu s potravinami ve městech stále více inklinují k využívání multiformátových strategií maloobchodních prodejen, respektive otevřených supermoderních plně automatických prodejen. Tento strategický přístup si klade za cíl lépe řešit výzvy konkurentů, přizpůsobit se realitě vícekanálového trhu a zvládat ekonomické potíže ovlivňující potravinářský průmysl. To však vyžaduje, aby se podívali na vztah mezi různými metodami plánování – jako je pevné, dynamické plánování a plánování založené na poptávce – a velikostí sortimentu nabízeného v maloobchodě. Cílem práce je zjistit, zda flexibilní, poptávkové strategie plánování vedou k efektivnějšímu plánování sortimentu, vedoucímu k optimální dostupnosti produktů a vyšší spokojenosti zákazníků v městském maloobchodu.

doc. Ing. Petr Řehoř, Ph.D.

Strategie řízení generací X, Y a Z v moderním pracovním prostředí

Ve světě, kde pracovní síly tvoří generace X, Y a Z, se podniky setkávají s unikátními výzvami v oblasti řízení a leadershipu. Každá z těchto generací přináší specifické hodnoty, očekávání a pracovní styly, což vyžaduje inovativní strategie řízení, aby bylo dosaženo maximálního výkonu a efektivity v pracovním prostředí. Cílem práce je navrhnout efektivní strategie a přístupy k řízení tří generací pracovníků (X, Y a Z) v současném podnikatelském prostředí. Výstupem práce bude identifikace klíčových charakteristik každé generace a jejich dopad na pracovní styl, hodnoty a očekávání a vypracování doporučení pro manažery, jak vytvářet inkluzivní pracovní prostředí a motivovat různorodé generace k optimálním výkonům.

Řízení stresu u zaměstnanců ve vybraném odvětví

Disertační práce se zaměřuje na problematiku stresorů a řízení stresu u zaměstnanců vybraného odvětví se zvláštním zaměřením na generační rozdíly. Důraz je kladen na analýzu stresových faktorů, úroveň stresu a copingových strategií mezi generacemi X, Y a Z, přičemž zvláštní pozornost je věnována roli technostresu, který odráží současné trendy digitalizace a automatizace výroby. Přínosem práce bude vývoj diagnostického nástroje, který umožní identifikovat úroveň stresu a klíčové stresory v kontextu generací. Na základě výsledků bude možné formulovat specifické rizikové faktory a navrhnout

intervence na individuální i organizační úrovni, přičemž zohlední kulturní a regionální specifika českého prostředí. Výsledkem disertační práce budou také doporučení pro efektivní stress management, která reflektují odlišnosti v potřebách a přístupech jednotlivých generací. Práce zahrnuje návrhy cílených přístupů, včetně programů na zmírnění stresu, prevence syndromu vyhoření a zlepšení pracovního prostředí, které podporují dlouhodobou udržitelnost pracovní síly ve výrobním sektoru.

Rozvoj podnikavosti: Pohled studentů versus očekávání zaměstnavatelů

Rozvoj podnikavosti se stal klíčovým prvkem vzdělávacích a pracovních strategií v dnešním konkurenčním prostředí. Porovnání vnímání podnikavosti mezi studenty a zaměstnavateli může pomoci firmám lépe porozumět očekáváním svých budoucích zaměstnanců a vzdělávacím institucím umožní lépe přizpůsobit své programy a podporovat studenty v rozvoji klíčových dovedností pro úspěšný vstup do podnikatelského prostředí. Cílem práce je zhodnotit pohled studentů na podnikavost a očekávání zaměstnavatelů ohledně kompetencí spojených s podnikavostí. Výstupem práce bude identifikace kompetencí spojených s podnikavostí z pohledu studentů a zaměstnavatelů, analýza rozdílů v očekáváním a hodnotách týkajících se podnikavosti mezi studenty a zaměstnavateli a vypracování doporučení pro vzdělávací instituce a firmy, jak efektivně připravit studenty na požadavky moderního pracovního trhu v oblasti podnikavosti.

doc. Ing. Radek Zdeněk, Ph.D.

Rizikové faktory v zemědělství a jejich dopad na finanční zdraví podniků

Disertační práce se zaměřuje na analýzu klíčových rizik, která ovlivňují ekonomickou stabilitu zemědělských podniků. Hlavním cílem je identifikace a hodnocení nejvýznamnějších rizik, jako jsou výkyvy počasí, cenová volatilita, změny dotační politiky a výskyt škůdců a chorob, která mohou zásadně ovlivnit provozní efektivitu podniků a hodnocení dopadů těchto rizik na finanční zdraví podniků.

Souvislosti vlastnické struktury a finanční výkonnosti podniků

Disertační práce se zaměřuje na zkoumání vztahů mezi vlastnickou strukturou podniků a jejich finanční výkonností. Vlastnická struktura je považována za důležitý faktor efektivity podniku, přičemž např. koncentrace a zahraniční vlastnictví se často považují za faktory, které pozitivně ovlivňují efektivitu podniků. Cílem práce je tyto souvislosti empiricky prozkoumat a výsledky diskutovat s teoriemi správy společností.

doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.

Alokace zdrojů a technologie v kontextu ESG principů

Udržitelné fungování ekonomických subjektů se stává dalším aspektem naplňování jejich cílů. Zatímco institucionální podmínky na straně jedné a odvětvová, resp. oborová příslušnost na straně druhé vytvářejí rámec pro jejich aktivity, efektivnost je vysvětlována stále jednoznačněji v návaznosti na implementaci moderních technologií spolu s respektováním ESG principů. Cílem práce bude posoudit úspěšnost současného naplňování zejména ekonomických a environmentálních aspektů činnosti ekonomických subjektů.

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

Municipální investice

Investice municipalit se významně podílejí na tvorbě hrubého fixního kapitálu v ekonomice. Lze předpokládat, že problémy ve financování a realizaci municipálních investic mají negativní vliv na ekonomický růst. Zároveň lze předpokládat, v souladu s tezemi teorie fiskálního federalismu, že

municipální investice vykazují vysokou míru alokační efektivity. Proto je důležité pochopit, a to i na základě mezinárodních zkušeností, faktory ovlivňující realizaci municipálních investic.

Příjmová autonomie územních samosprávných celků (ÚSC) v ČR

Východiskem disertační práce je normativní ekonomická teorie fiskální decentralizace, podle které možnost subnárodních úrovní vlády ovlivňovat výši svých, zejména daňových, příjmů je přínosem z hlediska efektivního výkonu alokační funkce veřejných financí. Smyslem práce je posoudit výši příjmové autonomie ÚSC v ČR a možnosti jejího zvýšení. Posouzení příjmové autonomie bude využívat zahraničních zkušeností s ohledem na specifické rysy územně správního uspořádání ČR. Možnosti zvýšení příjmové autonomie budou posouzeny z hlediska výkonu alokační funkce veřejných financí, avšak při zohlednění dopadů na výkon redistribuční funkce (horizontální fiskální nerovnosti), výkon stabilizační funkce (proticyklický charakter fiskální politiky) a udržitelnost veřejných financí.

Baumolova nákladová choroba v české ekonomice

Baumolův model nevyváženého růstu a Baumolova nákladová choroba (Baumol's cost disease) má potenciál vysvětlit rozdílnou dynamiku některých odvětví ekonomiky. Disertační práce bude empiricky ověřovat platnost modelu pro českou ekonomiku, respektive pro podniky nebo organizace z vybraných sektorů a odvětví (např. kultura, zdravotnictví, sociální služby nebo školství).

Příčiny a důsledky vývoje veřejných investic

Práce se zaměří na faktory ovlivňující vývoj veřejných investic a na dopady tohoto vývoje na ekonomický růst. Práce bude analyzovat příčiny a důsledky veřejných investic. Cílem práce bude identifikovat klíčové faktory, které ovlivňují vývoj veřejných kapitálových výdajů a analyzovat, jak tento vývoj ovlivňuje ekonomický růst. Práce využije data z různých zemí a časových období k provedení kvantitativní analýzy. Výsledky studie by měly přinést lepší pochopení role veřejných investic v podpoře dlouhodobého ekonomického růstu a nabídnout doporučení pro tvorbu rozpočtové politiky.

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Regionální integrace a jejich vliv na vývoj a strukturu agrárního obchodu

Regionální integrační uskupení, jako jsou EU, NAFTA nebo ASEAN, zásadně ovlivňují agrární obchod mezi členskými státy i mimo ně. Tento výzkum se zaměřuje na analýzu dopadů těchto integrací na obchod s agrárními komoditami. Zkoumá se, jaké výhody a nevýhody přináší integrace pro domácí producenty i spotřebitele. Důležitou součástí práce je hodnocení obchodních bariér, tarifů a kvót, které se v rámci integračních bloků snižují nebo zcela odstraňují. Práce také analyzuje změny v produkčních řetězcích a relokaci výroby v rámci regionů. Významnou otázkou je vliv integrace na ceny potravin, jejich dostupnost a kvalitu. Součástí výzkumu je také analýza obchodních sporů mezi členy integračních uskupení a třetími zeměmi. Práce může zahrnovat případové studie konkrétních regionů nebo komodit. Výsledkem je návrh politik podporujících udržitelný agrární obchod v rámci integračních uskupení. Výzkum také zkoumá, jak se mění postavení zemědělců a agrárních podniků v důsledku integračních procesů.

Liberalizace agrárního obchodu vs. potravinová bezpečnost

Téma se zabývá vztahem mezi liberalizací agrárního obchodu a zajištěním potravinové bezpečnosti na národní i globální úrovni. Liberalizace často vede k poklesu cen a zvýšení dostupnosti potravin, což má pozitivní dopad na spotřebitele. Na druhé straně však může poškodit domácí zemědělce, kteří nejsou schopni konkurovat levnějším zahraničním produktům. Práce se zaměřuje na analýzu dopadů odstranění obchodních bariér na produkční schopnosti jednotlivých zemí. Zkoumá se, jaké dopady má

liberalizace na malé a střední farmáře a jejich schopnost přežít v konkurenčním prostředí. Důležitou součástí je hodnocení rizik spojených se závislostí na dovozech základních potravin. Práce se věnuje i analýze politik, které mohou zajistit rovnováhu mezi otevřením trhu a ochranou domácí produkce. Zvláštní pozornost je věnována rozvojovým zemím, kde potravinová bezpečnost zůstává klíčovým tématem. Výsledkem práce jsou doporučení pro optimalizaci liberalizačních procesů s ohledem na ochranu zranitelných skupin. Důraz je kladen na dlouhodobou udržitelnost a soběstačnost v oblasti potravin.

doc. Ing. Hana Doležalová, Ph.D.

Food waste v podmínkách maloobchodního prodeje potravin

Food waste je velmi aktuálním tématem pro oblast výroby, spotřeby i prodeje potravin. Řada maloobchodních řetězců řeší toto téma jako součást své společenské odpovědnosti, resp. v rámci aplikace principů cirkulární ekonomiky. Předmětem průzkumu bude nakládání s potravinovým odpadem z pohledu vybraných formátů maloobchodního prodeje a vymezení základních doporučení. V rámci průzkumu bude řešena též spolupráce s potravinovými bankami.

Aplikace principů cirkulární ekonomiky v gastronomických provozech

Principy cirkulární ekonomiky stále častěji pronikají do oblasti gastronomie. Jsou zpracovány projekty na úrovni kaváren a ověřují se postupy na úrovni dalších kategorií gastroprovozoven. Průzkumy by měly ověřit reálnou aplikaci vybraných cirkulárních principů i jejich celkový potenciál. Následně pak definovat správné cirkulární praxe pro základní typy gastronomických provozů.

doc. RNDr. Renata Klufová, Ph.D.

Business demografie

Termín demografie podnikání popisuje soubor proměnných, jež vysvětlují charakteristiky a demografii podnikatelské populace. Zakládání nových podniků a uzavírání neproduktivních podniků je považováno za důležité ukazatele obchodní dynamiky. Na národní i mezinárodní úrovni existuje velká poptávka po informacích o demografii podnikání. Na evropské úrovni jsou kladeny požadavky na koherentní a srovnatelné údaje napříč členy Evropského statistického systému (ESS). Podporu podnikání a podnikatelské dynamiky lze odhalit analýzou statistik demografie podnikání v průběhu času. Prvním úkolem je popsat metodiku a základní ukazatele demografie podnikání (vznik a zánik podniku, přežívající podniky, podniky s vysokým růstem apod.). Analytická část práce bude věnována srovnání vybraných ukazatelů v regionech EU, včetně jejich prostorové analýzy. Výsledky analýzy pak poslouží k vysvětlení dynamiky reprodukce podniků a jejich rozdílů v rámci EU.

Rurální gentrifikace - dopady na podniky a instituce

Politická a ekonomická transformace po roce 1989 ovlivnila výrazně veškerou sociální realitu venkova. Změny posledních desetiletí (snížení intenzity zemědělské činnosti a lehkého průmyslu) se projevil úbytkem obyvatelstva a hospodářskou stagnací, spojenou se závažnými sociálními problémy. Rozsáhlé změny socioekonomického prostředí vedly ke zvyšující se diferenciaci venkova. Největší dopad měly tyto změny na malé venkovské obce, které ve snaze zastavit celkový úpadek nahradily propad tradičních forem obživy sektorem služeb. Postupný přechod od zemědělství k rozvoji služeb je označován za tzv. posproduktivistickou tranzici. Vznikla tak moderní postindustriální ruralita. Cílem práce je zmapovat změny využití venkovského prostoru vybraného území cestovním ruchem v kontextu výše zmíněné transformace. Z vývoje v oblasti jsou v posledních 15 letech patrné významné změny, naznačující možné projevy rurální gentrifikace, z nichž nejintenzivnější se jeví právě rozvoj služeb spojený s turistickým využitím oblastí. Ten je však nutno zkoumat v širších ekonomických i

sociálních souvislostech, jež se navzájem ovlivňují a prolínají (vývoj destinace v souladu s teorií životního cyklu destinace, otázky únosné kapacity území a autenticity jednotlivých turistických aktivit, demografické změny související s nástupem nových způsobů využití území, stratifikace populace a rozdílné představy jednotlivých skupin obyvatel o vhodném rozvoji území, migrace, změny v land use apod.), a jsou souhrnně označovány jako rurální gentrifikace. Procesům rurální gentrifikace jako komplexnímu fenoménu nebyla dosud věnována tak významná pozornost, jako gentrifikaci ve městech. Zvolené území (intenzivně využívané cestovním ruchem) tak poslouží jako modelové území pro identifikování a popis jejích projevů. Při výzkumu tohoto fenoménu bude využita kombinace geografických, demografických, statistických a sociologických metod.

Změny administrativních hranic a jejich vliv na hospodářský potenciál rozvoje obcí

Cílem práce je zhodnocení vlivu administrativních hranic a jejich historických změn u zvolené periferní a/či příhraniční oblasti. Jedním z dílčích cílů je hodnocení socio-ekonomických rozdílů a rozdílů hospodářského potenciálu mezi jednotlivými obvody v modelovém území a na úrovni obcí, s pomocí statistických metod a metod prostorové analýzy dat vymezit periferní a problémové obce, a demonstrovat tak vliv hranic na jejich hospodářský vývoj. Jde tedy o posouzení vlivu administrativních hranic na různých řádovostních úrovních, především ve smyslu bariéry ve vztazích mezi jednotlivými podniky a institucemi na základě vyjíždky do zaměstnání a ve spolupráci obcí ve formě sdružení, ale i potenciálu pro rozvoj podnikání apod. Nedílnou součástí práce bude i nalezení vhodné metodiky vymezení správních hranic zvolené obce/skupiny obcí v GIS v několika chronologických horizontech, a interpretace příčiny změn těchto hranic v daném zvoleném období.

doc. Ing. Tomáš Volek, Ph.D.

Konvergence ekonomické výkonnosti podniků v kontextu vývoje hospodářského cyklu

Cílem práce bude posoudit, zda efektivnější alokace zdrojů podniků přispívá k vyšší ekonomické výkonnosti podniků a současně zda má tento efekt vliv na ekonomickou konvergenci při zohlednění hospodářského cyklu. Výstupem práce bude vymezení charakteristických rysů podniků, u kterých dochází jak k efektivní alokaci zdrojů, tak i k ekonomické konvergenci. Analýza bude provedena za pomoci využívání matematicko-statistických metod a s využitím modelů beta a sigma konvergence. Proces sbližování ekonomické výkonnosti a produktivity mezi firmami je klíčovým procesem, který podporuje snižování rozdílů v odvětvích a přispívá k efektivnějšímu využívání zdrojů. Zvyšování podnikové produktivity je jedním ze zdrojů dlouhodobého ekonomického růstu. Ekonomicky silnější podniky pak mohou inspirovat další podniky k modernizaci, což podporuje stabilitu ekonomiky a zvyšuje odolnost vůči krizím. Důležitým faktorem jsou podnikové investice do nových technologií, které zvyšují jejich konkurenceschopnost a ekonomickou výkonnost. Neopomenutelným faktorem ovlivňujícím sbližování ekonomické úrovně podniků je hospodářský cyklus konkrétního odvětví. Rychlost konvergence podniků pak může být ovlivněna strukturálními vlastnostmi jednotlivých odvětví.

doc. Ing. Kamil Pícha, Ph.D.

Obsahový marketing

Obsahový marketing je aktuálním tématem v rámci marketingové komunikace. Zákazník na spotřebitelském trhu čelí informační explozi, je roztěkaný a náročný a je tedy stále těžší získat jeho pozornost a sdělit mu podstatné informace prostřednictvím jednotlivých komunikačních kanálů, ať už v prostředí on-line nebo off-line. Při tvorbě obsahu je zároveň nutné respektovat požadavky platné právní úpravy. Cílem disertační práce je identifikovat jednotlivé formáty sdělení a posoudit jejich vhodnost a výkonnost s ohledem na konkrétní komunikační kanál a charakter zákazníka a potenciál využití pokročilých technologií a technologického vývoje.

Digitalizace v maloobchodu

Maloobchod prochází významnou proměnou, to za významného růstu elektronických forem obchodování. Aktuální vývoj zvyšuje potřebu významné modernizace fyzického maloobchodu, a to směrem k významnějšímu využití digitálních technologií a také automatizaci, která sníží potřebu pracovní síly. Tento vývoj jde též ruku v ruce s propojováním velkoobchodní a maloobchodní činnosti. Cílem disertační práce je identifikovat aktuální a budoucí trendy v obchodní činnosti a zhodnotit potenciál obchodníků modernizovat maloobchodní prodejny a odhadnout postoje zákazníků k digitalizaci a automatizaci prodejen v kontextu rozšiřující se nabídky elektronického maloobchodu.

Dopad moderních nástrojů marketingové komunikace na vnímání a chování zákazníka

Pokračující digitální transformace vede v oblasti marketingové komunikace ke vzniku nových nástrojů a komunikačních platform. Dostupnost velkého množství dat a pokroky v datové analytice umožňují marketérům přijímat rozhodnutí založená na datech a tomu přizpůsobovat obsah i formu komunikačních sdělení. Vývoj v této oblasti je ovlivněn i vývoj v dalších oblastech, jako jsou sociální média, mobilní komunikace, e-commerce či požadavky na udržitelnost a environmentální či společenskou odpovědnost. Cílem disertační práce je zhodnotit vliv a potenciál moderních nástrojů marketingové komunikace na chování zákazníků a možnosti měření tohoto dopadu. V rámci této práce budou prozkoumány různé nástroje a kanály používané v marketingové komunikaci a posouzena účinnost při zapojování a ovlivňování zákazníků. Výzkum může být zaměřen na B2B nebo B2C komunikaci.

doc. Ing. Martina Novotná, Ph.D.

Konkurenceschopnost na makroekonomické a mikroekonomické úrovni: role a význam nefinančních ukazatelů

Cílem této disertační práce je zkoumat význam nefinančních ukazatelů pro hodnocení konkurenceschopnosti jak na úrovni státu, tak na úrovni podniku. V práci bude analyzováno, jak nefinanční faktory (jako jsou kvalita lidského kapitálu, environmentální a sociální odpovědnost) mohou ovlivnit konkurenceschopnost státu a podniků. Dále budou analyzovány způsoby měření a konstrukce těchto ukazatelů včetně jejich implementace či prosazování na makroekonomické a mikroekonomické úrovni. Výsledky práce přispějí k hlubšímu porozumění významu nefinančních ukazatelů pro konkurenceschopnost, což může být užitečné při formulování nejen podnikových strategií.

prof. Ing. Ludmila Nagyová, PhD.

Maloobchod 4.0: nové trendy a obchodní modely v maloobchodě s potravinami

V současném období vedle rostoucí digitalizace a principu Průmysl 4.0 dochází ke změně obchodních modelů v maloobchodě, vzniku online maloobchodního prodeje potravin a doručování potravin domů. V Maloobchodu 4.0 se v potravinářském odvětví objevují nové trendy a obchodní vícekanálové modely. Kamenné prodejny s potravinami v Evropě, ale i v jiných částech světa se také v důsledku několikaleté pandemické situace COVID-19 nacházejí v mnohem horší pozici než byly v minulosti. Musí neustále přicházet s novými nápady, jak přilákat zákazníka do prodejny a jak ho v ní udržet, s cílem maximalizovat rentabilitu prodejny. Výhodisko z této nežádoucí situace je třeba hledat ve změně dosavadních konceptů maloobchodních prodejen a jejich přizpůsobování se novým moderním trendům, souvisejícím s demografickými a sociálními změnami, životním stylem spotřebitelů, vlivem technologií, legislativou a právními úpravami. Každá z těchto charakteristik zároveň přispívá k vytvoření dalších dílčích trendů v maloobchodě.

Základem pro predikci budoucího vývoje se staly výrazné změny ve spotřebitelském chování na trhu potravin. Výzkumný institut IGD definoval pět trendů – snaha přinést větší hodnotu, digitalizace

prodejen, akcelerace e-commerce, inovace konceptů a udržitelnost, které budou kreovat současný obchod. Vycházejíc ze současné situace v maloobchodě si disertační práce klade za cíl zhodnotit současné a navrhnout nové trendy v maloobchodě s potravinami (bezkontaktní platba kartou, služba scan&shop vlastním mobilem, samoobslužné pokladny, váhoskenery, nákupní scannery, inteligentní nákupní košíky a jiné) preferovaný mix tradičních a nových samoobslužných technologií. Jelikož v provozech s potravinami požadavky zákazníků na kvalitu prodeje (příjemné prostředí, přehledné a praktické uspořádání prodejní plochy a sortimentu aj.) neustále rostou, modernizace prodejny podle nejnovějších nákupních trendů, jakož i tvorba nových modelů maloobchodních provozů je nezbytností v tvrdém konkurenčním prostředí.

Za účelem splnění hlavního a parciálních cílů disertační práce zdrojem sekundárních dat budou publikace domácích a zahraničních autorů zabývajících se předmětnou problematikou, výsledky v zahraničí realizovaných výzkumů zaměřených na nové trendy a obchodní modely v maloobchodě s potravinami, veřejnosti dostupné dokumenty a data poskytovaná statistickými úřady. Primární data budou získána prostřednictvím řízených rozhovorů s odborníky a manažery maloobchodních prodejen, zákaznického průzkumu, hodnocení inovací, jakož i dalších metod marketingového výzkumu. Data budou následně zpracována metodami kvantitativní a kvalitativní analýzy, případně jinými moderními metodami v závislosti na databázové základně.

Marketing 3.0: jeho vliv na chování spotřebitelů na trhu výrobků zdravé výživy

Hlavním cílem disertační práce je poukázat na vliv Marketingu 3.0 na současné a nové trendy ve výrobě a prodeji, jakož i změny ve spotřebním chování na trhu výrobků zdravé výživy. Tak, jak se vyvíjí svět ve všech oblastech, vyvíjí se také marketing. Zatímco marketing 1.0 byl zaměřen na výrobu a uživatelskou hodnotu produktu, marketing 2.0 na spotřebitele a nové informační technologie, tak marketing 3.0 je holistický a zaměřuje se na spotřebitele, jeho mysl, duši, emoce a tělo. Je zaměřen na produkci výrobků, služeb a podnikových kultur, které inspirují, zahrnují a odrážejí hodnoty cílových zákazníků.

Zákazníci, spotřebitelé, ale i veřejnost vnímají produkt nejen z hlediska jeho užitných vlastností, ceny, obalu, značky, vztahu k životnímu prostředí, ale zejména z pohledu toho, co je spojeno s jeho výrobou a za jakých podmínek vzniká. Společnosti, které využívají Marketing 3.0, budou mít výhodu, že mohou prodávat své výrobky nebo služby v rámci vyššího poslání se sociálním vlivem.

Předmětem zkoumání v disertační práci bude chování spotřebitele na trhu potravin

v souvislosti se stále více rezonujícími tématy ochrany zdraví lidí a ochrany přírody. Pozornost se bude věnovat i novým trendům ve výživě lidí, které mají vliv na výrobce – podniky zemědělské prvovýroby, potravinářské výroby a v neposlední řadě i samotný obchod. Sekundární informace budou získány ze zdrojů domácích a zahraničních autorů zabývajících se předmětnou problematikou a veřejně dostupných dokumentů, a dat publikovaných statistickými úřady. Primární data budou získána prostřednictvím metod marketingového výzkumu. Data budou následně zpracována metodami kvantitativní a kvalitativní analýzy, případně jinými moderními metodami v závislosti na databázové základně.

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

Cirkulární ekonomika (CE) příležitosti a rizika

Cirkulární ekonomika je součástí strategie Ministerstva Životního prostředí ČR „Cirkulární Česko 2040.“ Formy uplatnění CE jsou různé, od sdílené ekonomiky po recyklaci odpadů. Také oblasti jejího uplatnění jsou široké, podle Evropské komise pro monitorování CE se jedná o čtyři hlavní oblasti sledování - výroba a spotřeba, nakládání s odpady, druhotné suroviny a inovace. Práce se zaměří na vybranou oblast aplikace cirkulární ekonomiky v ČR z hlediska jejích příležitostí a překážek a kriticky zhodnotí situaci vzhledem k cílům strategie Cirkulární Česko 2040. Vybraná oblast Cirkulární ekonomiky v ČR

bude podle možnosti dostupné literatury a sekundárních dat, posouzena optikou evropského kontextu.

Potravinový odpad jako ekonomický zdroj – Obchodní řetězce a jejich potravinový management

Mezi globální problémy a 17 cílů udržitelného rozvoje (SDGs) patří odstranění hladu a chudoby. V rozvojových zemích každý pátý člověk trpí chronickou podvýživou, celkově jde o 777 miliónů lidí. Současně existuje globální problém plýtvání potravinami. Na celém světě se vyhodí zhruba 1/3 vyprodukovaných potravin, což v přepočtu vychází na 1,3 miliardy tun v hodnotě přibližně 1 bilionu dolarů. Z pohledu cirkulární ekonomiky by se odpad měl vrátit do výroby jako zdroj nového typu. K plýtvání potravinami dochází v průběhu celého distribučního řetězce potravin, od zemědělské produkce až po konečnou spotřebu. Práce se zaměří především na fázi spotřeby, aspekty prevence plýtvání a management vybraných obchodních řetězců pokud jde o zacházení s potravinami.

Komunitní energetika- příležitosti a rizika

V současné situaci energetické krize, která byla odstartována válečným konfliktem na Ukrajině v únoru 2022, Evropa hledá nové energetické zdroje a možnosti energetických úspor. Jednou z alternativních cest je komunitní energetika, která pro jednotlivé spotřebitele, obec či region využije mixu různých energetických zdrojů, založených na využití obnovitelných zdrojů energie. Prvního prosince 2023 byla schválena novela energetického zákona (Lex OZE 2 a od ledna 2024 by měl vstoupit v platnost i zákon). Práce se zaměří na připravenost obcí, občanů na využití této formy energetiky v širším evropském kontextu. Využije také srovnání občanského a veřejného sektoru ve vztahu k výhodám a rizikům spojeným s komunitní energetikou.

Recyklace plastů - ekonomické a legislativní možnosti a překážky

Plastové obaly tvoří až 40% všech plastů končících na skládkách, jejich úroveň recyklace je zatím velice nízká. Situace se ale mění s technologickými inovacemi i změnou legislativy. Takzvaná odpadová reforma EU ukládá členským státům do roku 2025 povinnost recyklovat 55% komunálních odpadů. Práce by se měla týkat nových recyklačních technologií, a podmínek jejich využití v ČR a vybraných zemích EU. Jde o především o srovnání legislativních, ekonomických a sociálních podmínek nové výroby recyklátu a návrh zlepšení situace v ČR na základě zkušeností vybraných zemí EU.

Zapojení bioplynových stanic do energetického mixu

Aby se Česko vyhnulo finančnímu postihu, musí ukončit skládkování recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů nejpozději do roku 2030. Vytříděných kuchyňských a jídelních odpadů by se mělo využít pro výrobu bioplynu a hlavně bio metanu, který je jedním z řešení pro náhradu zemního plynu. Bioplynové stanice nového typu mohou zpracovávat i potravinový odpad nebo čistírenské kaly. Cestou ke zlepšení ekonomické funkce bioplynových stanic je, namísto bioplynu, který má omezené využití, zhodnotit funkci bioplynových stanic převedením na produkci bio metanu. Práce se zaměří na zmapování potenciálu bioplynových stanic v ČR z hlediska výroby bio metanu a jeho možného zapojení do energetického mixu energetiky. Kromě potenciálu práce zhodnotí i překážky a možné cesty ke zlepšení využití bio metanu v ČR v širším evropském kontextu.

doc. RNDr. Zuzana Dvořáková Líšková, Ph.D.

Transformace energetického sektoru: Ekonomické, socioekonomické a institucionální dopady přechodu k udržitelné energetice

Disertační práce se zaměřuje na transformaci energetického sektoru v kontextu přechodu k udržitelným zdrojům energie. V práci se budou zkoumat ekonomické aspekty této transformace, včetně investičních nákladů, změn v ekonomických modelech a dopadu na konkurenceschopnost

podniků. Současně se zabývá socioekonomickými faktory, jako je vytváření pracovních míst, změny ve struktuře zaměstnanosti a dopady na domácnosti. Důležitou součástí je také hodnocení vlivu na instituce, regulaci a politické strategie. Cílem práce je identifikovat výzvy a příležitosti spojené s proměnou energetického sektoru a navrhnout efektivní přístupy ke zmírnění negativních dopadů na podniky a společnost.

Hodnocení a komparace výzkumu v univerzitním a neuniverzitním prostředí z pohledu socioekonomických faktorů

Hodnocení vědeckého výzkumu představuje klíčový prvek pro rozvoj vědy, ekonomiky a společnosti, a to jak v univerzitním, tak i neuniverzitním sektoru. Cílem disertační práce je analyzovat rozdíly v přístupech k hodnocení výzkumu v těchto dvou prostředích a identifikovat socioekonomické faktory, které tyto rozdíly ovlivňují, včetně politického prostředí, způsobu a struktury financování i metod sběru vstupních dat. Důraz bude kladen na zhodnocení dopadů těchto rozdílů na efektivitu výzkumu a jeho praktickou aplikovatelnost v institucích a podnicích.

Teoretický rámec disertační práce bude zahrnovat teorii institucionálního hodnocení, analýzu ekonomických a dalších vlivů na výzkum a teorii vědecké produktivity. Metodologie bude zahrnovat návrh analytických přístupů pro srovnání systémů hodnocení výzkumu, a to prostřednictvím komparativní analýzy dat, rozhovorů s odborníky na hodnocení výzkumu a statistického zpracování datových vstupů a výstupů.

Výstupem disertační práce budou návrhy na zlepšení a inovace stávajících systémů hodnocení výzkumu, které podpoří efektivnější využití výzkumných výsledků v praxi jak v univerzitním, tak neuniverzitním prostředí.